

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 61 d.d. 28 juli 2009
(mr P.A. Offers, voorzitter, mr C.E. du Perron, drs A.I.M. Kool)

I. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- de met de Ombudsman Financiële Dienstverlening gevoerde correspondentie waaronder de brief van 12 december 2007 waarbij het eindoordeel van de Ombudsman Financiële Dienstverlening ter kennis van Consument werd gebracht;
- de klacht met bijlagen van 10 maart 2008;
- het door Consument ingevulde en ondertekende vragenformulier;
- het antwoord van Aangeslotene van 22 september 2008 met bijlagen;
- de repliek van Consument van 6 november 2008;
- de aanvulling op de repliek van Consument van 12 november 2008;
- de dupliek van Aangeslotene van 9 december 2008.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.

De Commissie heeft voorts vastgesteld dat beide partijen haar advies als bindend zullen aanvaarden.

De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling te Den Haag op maandag 20 april 2009.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

- 2.1 Per 1 september 2000 is de arbeidsovereenkomst van Consument met zijn toenmalige werkgever ontbonden onder toekenning van een vergoeding van € 204.201,00. Per 1 januari daaropvolgend is Consument een WW- uitkering toegekend.
- 2.2 Consument heeft zich tot Aangeslotene gewend daarbij te kennen gevend dat hij de ontbindingsvergoeding wenste te gebruiken voor de aankoop van een lijfrentepolis teneinde gedurende een periode van 8 jaar tot aan de ingangsdatum van zijn pensioen, aan zijn financiële verplichtingen te kunnen blijven voldoen.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

- 2.3 Aangeslotene heeft bij een verzekeraar een offerte aangevraagd voor een direct ingaande lijfrente op basis van beleggingen. Deze lijfrente is met terugwerkende kracht op 1 augustus 2000 ingegaan en kende als einddatum 1 augustus 2008. De voor de lijfrente verschuldigde koopsom werd volledig ondergebracht in het betreffende Mix Fonds van verzekeraar en werd gespreid over zowel aandelen (30%), obligaties (60%) als vastgoed (10 %).
- 2.4. Ingevolge de bepalingen van de polis zou de hoogte van de kwartaaluitkering per 1 augustus 2005 worden herzien. Bedoelde herziening heeft echter nimmer plaatsgevonden. Wegens tegenvallende beleggingsresultaten is de lijfrente-uitkering vervolgens per 1 augustus 2006 vroegtijdig beëindigd. Tot op dat moment had Aangeslotene aan Consument 23 termijnen van € 8.222,77 plus een slotuitkering van € 2.976,80 gedaan, in totaal een bedrag van € 192.100,51, zijnde ongeveer € 12.000,- minder dan Consument had ingelegd.

3 Geschil

- 3.1 Consument vordert primair vernietiging en secundair ontbinding van de uitgebrachte offerte respectievelijk lijfrenteverzekering en vergoeding van de door hem geleden schade die door hem wordt begroot op een bedrag van € 66.595,81. Consument vordert tevens vergoeding van de door hem gemaakte buitengerechtigde kosten ad € 3.000,-.
- 3.2. Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen.
- Aangeslotene heeft misbruik van omstandigheden gemaakt door Consument af te raden om een door een andere verzekeraar uitgebrachte offerte voor een lijfrenteverzekering te accepteren door hem voor te houden dat Aangeslotene over zou kunnen gaan tot herbeoordeling van een eerder door Consument bij Aangeslotene afgesloten hypothecaire lening waarbij de lijfrente-uitkering van Consument niet zou worden meegenomen bij de beoordeling van zijn inkomen. Consument werd daardoor bewogen tot het accepteren van de hier aan de orde zijnde offerte terwijl Consument zonder deze opmerking van Aangeslotene deze rechtshandeling niet zou hebben verricht. Daarbij is tevens van belang dat Consument niet deskundig was op het gebied van beleggingen.
  - Door het doen van de hier bovengenoemde mededeling met betrekking tot de door Consument afgesloten hypothecaire lening heeft Aangeslotene Consument willen en wetens misleiden respectievelijk bewogen door een kunstgreep welke bestaat uit het doen van een of meer onjuiste mededelingen. Consument vordert dan ook vernietiging cq ontbinding van de

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

- overeenkomst.
- Consument betwist uitdrukkelijk de stelling van Aangeslotene dat er een vijftal adviesgesprekken heeft plaatsgevonden voorafgaand aan de totstandkoming van onderhavige lijfrenteverzekering waarin Consument gewezen zou zijn op de mogelijkheden en risico's van diverse constructies. Directe afrekening met de fiscus alsook de mogelijkheid van een zogenaamd stamrecht B.V. zijn nimmer met Consument besproken. Van meerdere uitgebrachte offertes is bovendien naar de opvatting van Consument geen sprake geweest.
  - Aangeslotene was op grond van de toepasselijke Code Rendement en Risico 1998 verplicht om Consument duidelijk te laten weten dat bij een relatief korte verzekeringsduur de te behalen rendementen meer kunnen fluctueren dan bij relatief lange(re) verzekeringsduren. Consument wordt in zijn opvatting dat hier sprake is van een relatief korte verzekeringsduur gesteund door het bepaalde in het jaarverslag 2003 van het Klachteninstituut Verzekeringen waarin valt te lezen dat al bij een beleggingshorizon van negen jaar van een relatief korte verzekeringsduur moet worden gesproken.
  - Het door Aangeslotene verstrekte advies c.q. de offerte had nimmer mogen worden verstrekt gelet op het doel en de duur van de verzekering alsmede de wijze waarop de premie werd gebruikt, t.w. het te risicovol beleggen. Aangeslotene heeft daarbij onvoldoende rekening gehouden met de belangen van Consument.
  - De stelling van Aangeslotene dat de door Consument gevorderde schade veeleer een gevolg is van de ontwikkelingen op de beleggingsmarkten met name in de periode van 2000 tot 2002 maakt het door haar gegeven advies nog onbegrijpelijker. Ten tijde van het advies was zij immers al op de hoogte van de negatieve ontwikkelingen op de beleggingsmarkt.
  - Aangeslotene is toerekenbaar tekortgeschoten in de nakoming van de op haar rustende verbintenis door Consument tussentijds niet te wijzen op de waardedaling van de participaties en de hoogte van de kwartaaluitkering op 1 augustus 2005 niet te herzien. Consument was daardoor van de ene op de andere dag verstoken van aanvullend inkomen waardoor hij niet in de gelegenheid is gesteld om op voorhand maatregelen te treffen en de participaties om te zetten.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

- 3.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren aangevoerd.
- Op grond van haar Reglement is de Commissie niet bevoegd om een uitspraak tot vernietiging te doen. Nu de onderhavige verzekering reeds in 2006 is beëindigd is het bovendien niet mogelijk om deze nog te ontbinden. Om beide redenen dient Consument dan ook niet ontvankelijk in zijn klacht te worden verklaard.
  - Aangeslotene betwist en distantieert zich nadrukkelijk van de beschuldiging van de zijde van Consument dat zij hem onder druk heeft gezet om de lijfrente bij deze verzekeraar af te sluiten. Enig bewijs voor zijn stelling heeft Consument daarvoor niet aangedragen.
  - Naar de opvatting van Aangeslotene is een direct ingaande lijfrente een overbruggingslijfrente die dient ter overbrugging van het inkomen tot aan de pensioendatum en heeft deze een verzekeringduur van gemiddeld vijf tot tien jaar. Van een relatief korte verzekering in de zin van artikel 8, hoofdstuk 2 van de Code Rendement en Risico is dan ook geen sprake geweest.
  - Zoals door de Code Rendement en Risico wordt aanbevolen is Consument in de offerte ook gewezen op de risico's die samenhangen met beleggen. Indien Consument een gegarandeerd inkomen had willen ontvangen, dan had hij een ander product moeten afsluiten. Van een schending van de zorgplicht is dan ook geen sprake.
  - Verzekeraar heeft in de door hem uitgebrachte offerte verwezen naar de Code Rendement en Risico. Het had daarbij op de weg van Consument gelegen om, indien er bij hem enige onduidelijkheid bestond over het mogelijke beleggingsrisico, deze Code op te vragen.
  - Aangeslotene betwist dat het product kennelijk te risicovol zou zijn geweest. De door Consument gevorderde schade is veeleer een gevolg van de ontwikkelingen op de beleggingsmarkten met name in de periode van 2000 tot 2002 waarin zelfs beleggingen met een laag risicoprofiel zoals de onderhavige de gevolgen daarvan ondervonden. Aangeslotene is niet aansprakelijk voor schade als gevolg van deze koersdalingen.
  - Het feit dat Consument tussentijds nimmer gewezen zou zijn op de waardedaling van zijn participaties en op 1 augustus 2005 geen herziening van de kwartaaluitkering heeft plaatsgevonden rechtvaardigt geen ontbinding van de verzekeringsovereenkomst nu Consument hierdoor geen schade heeft geleden. Consument had jaarlijks waardeoverzichten kunnen opvragen en zou gedurende een langere periode nog een (overigens lagere) kwartaaluitkering hebben kunnen ontvangen, door Aangeslotene te vragen de rekenrente te verlagen.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

- Herziening van de kwartaaluitkering was bovendien aan verzekeraar en niet aan Aangeslotene. Er kan ook niet gesproken worden van een verplichting van verzekeraar tot herziening van de kwartaaluitkering. Er is slechts sprake van een mogelijkheid.
- Het door Consument aangehaalde uit het jaarverslag 2003 van het Klachteninstituut Verzekeringen heeft evident geen betrekking op een direct ingaande lijfrenteverzekering. Het gaat hier immers niet om vermogensopbouw binnen een bepaalde horizon – er is hier al sprake van een opgebouwd vermogen – maar om het bepalen van een bepaald rendement.

4. Beoordeling

- 4.1. De Commissie is in de eerste plaats van oordeel dat Consument onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat Aangeslotene Consument onder druk heeft gezet om de via haar bemiddeling tot stand gebrachte offerte voor de hier aan de orde zijnde lijfrenteverzekering te accepteren. Partijen spreken elkaar tegen en de Commissie beschikt niet over gegevens op grond waarvan het standpunt van een van partijen voor juist kan worden gehouden.
- 4.2. De Commissie is voorts van oordeel dat ontbinding respectievelijk vernietiging van de onderhavige overeenkomst van levensverzekering alleen ingesteld kan worden jegens de contractuele wederpartij van Consument, in casu de betreffende verzekeraar. Waar Aangeslotene als adviseur bemiddeld heeft bij de totstandkoming van deze overeenkomst, dient hier de vraag beoordeeld te worden of sprake is geweest van een ondeugdelijk advies van de kant van Aangeslotene en of daarmee gesproken kan worden van een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van onderhavige adviesovereenkomst.
- 4.3. Mede gezien het bepaalde in de Code Rendement en Risico 1998 is de Commissie van oordeel dat van een redelijk handelend adviseur mag worden verwacht dat hij zijn cliënten, afgezien van de algemene in de offerte opgenomen waarschuwingen voor het beleggingsrisico, nadrukkelijk wijst op de mogelijkheid dat indien het rendement zich minder ontwikkelt dan geprognosticeerd, het belegd vermogen zich, gezien de relatief korte verzekeringsduur onvoldoende zou kunnen herstellen. Dat klemmt naar het inzicht van de Commissie te meer indien sprake is van een direct ingaande lijfrenteverzekering die is bedoeld ter aanvulling op het inkomen. Aangeslotene had onder de specifieke omstandigheden als redelijk handelend en bekwaam adviseur Consument verschillende productoffertes moeten voorleggen. Daarvan is de Commissie echter niet gebleken.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

- 4.4. Daar staat tegenover dat in de door Aangeslotene overgelegde en door Consument ondertekende offerte nadrukkelijk en meerdere malen wordt gewezen op het beleggingsrisico. Consument mag daarom worden geacht zich van dat risico bewust te zijn geweest. Dat zo zijnde had van hem, gezien zijn opleiding, achtergrond en werkomgeving, mogen worden verwacht dat hij zich op dat punt nader door Aangeslotene had laten informeren indien hij geen beleggingsrisico wilde lopen, of over dat risico meer informatie had willen krijgen. Doordat hij dit heeft nagelaten, dienen de gevolgen van het nemen van dit beleggingsrisico voor rekening van Consument te blijven. De Commissie neemt daarin tenslotte mee dat Consument uit andere bron ook beschikte over een offerte voor een gegarandeerde lijfrente-uitkering en dan ook op de hoogte was van alternatieve mogelijkheden. Dat hij daarvoor niet heeft gekozen kan niet aan Aangeslotene worden toegerekend.

5. Beslissing

De commissie wijst de vordering bij wijze van bindend advies af.